

tants cops he ponderat! Pero la descendió ab lo tren ens produí una impresió més emócionadora que'ls demés tragectes que havíam recorregut.

Impresiona de debó veure'ls ralls de la línia que festonejan aquella espedada pendent, semblant impossible que'l tren pugui lliscarhi suauament sens estimbarse. Pero la máquina, esbofegant y frenant al encaixar ab lo dentat de la cremallera, va retenint la velocitat que la pendent dona als cotxes, y aixís, poch á poch, va fentse la descendió per aquella línia oberta entre'l rocám y que algú cop s'entafura per dintre'l cor de la muntanya.

Lo panorama que's domina desde'l tren es encisador. Veus al peu de la muntanya la extensa planura sembrada de pobles ab sas casetas blanques, reposant en lo llit de verdor que encatifa'l plá; y més apropi, sota mateix de los peus, la gemada vila de Monistrol.

Més aviat de lo que desitjávam arribárem á la estació, tenintnos d'esperar llarch rato pera agafar lo tren que devia portarnos fins á Barcelona.

Lo sol se'n anava ja á la posta daurant la muntanya que oviávam encar, mitj coberta per la polsina d'or del sol ponent, y nostres cors se'n despedían ab recansa, recordant lo molt que ens havíá fet fruhir durant lo dia.

Ja fosquejava quan arribá'l tren que devia conduhirnos á Barcelona.

Un ayret fret y molest refrescava l'atmósfera. La silueta de la muntanya s'havia esfumit en la foscor de la nit. Allavors comensárem á sentir l'aclaparament del cansanci produxit per las fadigas de la jornada, y mitj ensonyats, callats y macilents, pujárem al tren que pausadament se posá en marxa.

Durant lo tragecte prou se prová de deixondir la nyonya que entre nosaltres regnava, cantant cansons alegradoras: pero's cantavan mandrosament; las veus se nuavan en llurs golas y

prompte l'ensornyament s'apoderá de nosaltres, quedant enso-pits y boy endormiscats, arraulits en un recó de vagó.

Després d'unas dos horas de viatge monóton, un mormull apagat de vida y mobiment ens deixondí. Obrírem los ulls y refleyes de llum potent feriren nostra vista. Havíam arribat á Barcelona.

Baixárem del tren y'ns trobárem en mitj del bullici y marejadur mohiment de la ciutat comtal, trobant á la porta de la estació al que fou entusiasta soci de nostra Secció y inoblidable company en Joan Colom, qui'ns vingué á rebre pera estrényens afectuosament la mà.

* * *

Havíam arribat á Barcelona, terme del itinerari que serví de base pera'l viatge. Ens despedirem tots felicitantnos del bon éxit de la excursió y dividintnos en petits grupos, ens en anárem cada hu als seus quefers. La excursió estava acabada.

Grat recort guardarém de la excursió que somerament he ressenyat ab la fidelitat que he pogut, y jamay ens doldrá lo cansament que'ns produví, porque'l cansament ens passá desseguida y la falaguera impresió que rebérem ens durará sempre.

La excursió no pogué efectuarse més felisment. No sembla sino que tot estés en favor nostre. Lo temps se mostrá esplendidament hermos; lo cel lo vegérem sempre clar, iluminós y sense nuvols; lo sol inondá de llum la terra, y la temperatura més bé calurosa que freda, servint sols de destorb, las mantas que alguns companys espantadissos se'n havian emportat pera resguardarse de la temperatura freda que generalment se deix sentir per aquells indrets, en tal época; l'itinerari ben calculat y'ls detalls complementaris ben previnguts. En fi, la excursió no pogué ser més felis, contribuhint notablement al bon éxit, l'amable duenyo de la *Posada de las Covas* de Collbató, en Pe-

re Bacarissas, de quí quedárem forsa agrahits y á qui envío las més sentidas mercés en nom de la Secció.

Y poso punt final esperant ab anhel poguer ressenyar propemente un'altra excursió.

PERE CAVALLÉ.

Abrit, 1903.

Ripoll per espay de 4 segles, fins que en 1410 lo Papa Benedito XII lo separá eximintlo de tota jurisdicció, tot lo qual confirmaren y aprobaron Martí V y Eugeni IV.

La imatge fou treta infinitat de vegadas de la iglesia, pera sostráurerla á las urpas dels exèrcits que en temps de guerra invadiren la montanya. Al any 1844 torná definitivameat á son lloch, y desde allavors lo cult ha seguit á càrrec de ex-monjos que viuhen per devoció en lo monastir com á sacerdots particulars.

He dit ja que jo considero á Montserrat com lo llibre material de la nostra historia. Ell ha desempenyat un gran paper en tots los aconteixements patriòtichs. En ell han deixat rastre de son pas tots los comtes y reys de nostra Catalunya; nostres soldats y héroes avans de llensarse á guerreras empresas demanavan protecció á la moreneta. Montserrat ha sentit las trontolladas de las revoltas populars; ha sigut esplendorós quan lo sol de benauransa ha resplandit sobre nostra patria, y ha passat époques de decadència quan los nuvols de tempesta han ennegrit lo nostre cel.

Per aixó la estimém tant los catalans la històrica montanya; perque ella ens recorda nostras grandesas, ens parla de nostre passat, y ab aquestas recordansas ens encoratja pera l'esdevenir.

* * *

Rendits pe'l cansament y arribada l'hora de continuar nostre viatge fins á Barcelona, ens encaixonáren en lo tren de cremallera que porta de Montserrat á Monistrol, y altre cop l'humor expansiu regná entre'ls excursionistas, contribuïnt á fer més agradable la estona, l'infatigable consoci Sr. Tàpíró, á qui trobárem esperantnos á Montserrat.

Lo viatge ab lo tren de cremallera resulta en extrém sugestiú. (Y cóm nó si's fá per la mateixa montanya quinas bellesas